

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 89. Джерси Ситі, Н. Дж., середа, 17 квітня 1935.

VOL. XLIII. No. 89. Jersey City, N. J., Wednesday, April 17, 1935. THREE CENTS

БОРІТЬБА ЗА ЗАКОН ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ВАШИНГТОН. — Борьба за закон про суспільне забезпечення не втихає. Не дивлячись на те, що проект внесли представники демократичного уряду, проти нього виступає багато демократів у сенаті й палаті послів. Кажуть, що багато з них веде опозицію потаємно.

Федеральний уряд чується певним, що йому вистаки владости переперти ухвалення закону. В крайньому разі, каже президент палати послів, конгресмен Бернс, конгрес збільшить видатки федерального уряду на пенсії для старих людей з 15 доларів на місяць на 20 доларів, однак вистаки проект ухвалити.

Республіканська опозиція проти проекту уряду про суспільне забезпечення сильно розбита. Одні з них протестують проти проекту, бо він їде задалеко, а інші, бо він не їде так далеко, як повинен.

У громадянстві панує шире зацікавлення цим проектом. В одному жіночому клубі дебатовано над цим проектом дуже широко; в дискусії брали участь жінки різних конгресменів і сенаторів та пані Рузвельта.

ГЕРСТОВА ГАЗЕТА ПРО ГОЛОД НА УКРАЇНІ.

НЮ ЙОРК. — Герстова газета «Ню Йорк Джорнал» почала в понеділок, 15-го квітня, нову серію статей про голод на Україні.

Великі наголоси на першій стороні подають, що «соціаліст говорить про советські страхоти». Автором статей є жидівський соціаліст, Гарі Ланг, редактор для робітничих справ у жидівському нью-йоркському деннику «Форвертс». «Джорнал» подає, що Ланг родився в Росії в 1888-м році, приїхав до Америки в р. 1904-тим, знає по російськи, брав широкую участь у робітничих русі в Росії й Америці й тимсамим може писати про робітничу політику. Був він у Росії в осезі 1933-го року.

Уже по дорозі до Ленінграду мав Ланг нагоду побачити признаки голоду в царстві Советів. На стаціях тиснулися товпи селян, обдиртих, голодних, синих від голоду й холоду. На стації Дно, де в 1917 році арештовано царя Миколу Другого, ніхто не думав про історичне місце; на устах усіх людей було тільки одне слово: «Хліба!»

У Ленінграді, шм мист чиновників, він теж чув страшний вістки про голод на селах. Робітники в їх родини голодували. У Москві він побачив величезну наліпку, вироблену большевиками, на котрій писалося, що тільки дикуни їзять своїх дітей. Ценою наліпкою большевський уряд пробував відвернути голодних батьків від поїдання своїх дітей.

На Україні один урядовець большевиського уряду сказав йому, що в цьому шпихирі Європи згинувли в 1933-тм році через голод коло 6 мільонів людей.

Статті будуть продовжуватися.

ЩО ПІРШЕ: ПОСУХА, ЧИ КОПОТОВА ЯЗВА?

ВАШИНГТОН. — У департаменті рільництва дебатують над тим, як повести ратунокву акцію проти язви копоту, що навістила кілька західних степів та заробила на полях багато шкоди.

Бюро рільничого господарства переконує цей департамент, що лихо копоту пішло з того, що від минулої осені в цій частині Америки не було дощів атмосферних опадів. Отже зараджувати лиху треба передовсім у цей самий спосіб, у який побороється посуху. Бюро думає, що шкода для засівів від копоту не може бути дуже велика.

Департамент рільництва радить загогобитися забиринню землі вітром через роблення плугом горбики й долинок.

НЕ ВДАВСЯ ШАНТАЖ.

НЮ ЙОРК. — Група шантажистів пробувала дістати від пані Гарис, жінки одного з визначних членів нью-йоркської біржі, 5,000 доларів буютимо за те, що вони їй віддають фотографії, на котрій вона виступає в компромісному товаристві з іншими чоловіками. Пані Гарис повідомила поліцію й коия два шантажисти зайшли до неї по гроші, до дому ввели їх поліція, перебрали за домашню прислугу. Обоих їх арештовано. Третього співітника поліція ще шукає.

СТРАХІ ВЯЗНІВ.

КОЛОМБОС (Огайо). — Коло тисячі в'язнів місцевої степової тюрми перестали працювати в робітничих в'язниці, шоби в цей спосіб загрозувати проти політики степової ради помилувань.

Начальник тюрми, що став ним усього три місяці тому, старався знайти провідників страйки. Він пробував намовити їх вертатись до праці, але вони не захотіли. Тоді він приказав їм вертатись до своїх келій, і вони це зробили в найкращім порядку.

КОНЦЕНТРАЦІЙНИЙ ТАБОР У ГОЛЛЯНДІ.

Голляндський уряд рішив створити коло Утрехту концентраційний табір для небажаних чужинців. До табору замкнуть 200 німецьких комуністів, які виконуватимуть земельні роботи.

ЦІКАВИЙ РОЗПОРЯДОК.

У чехословацькому місті Бруміві відано заряження, згідно з яким кельнерками в ресторанах та в каварнях можуть бути тільки жінки, що не мають менше як 50 літ.

ЦЕНЗУРА ФІЛЬМІВ У ПОЛЬЩІ.

В минулому році фільмове бюро міністерства внутрішніх справ перевірило загалом 780 фільмів, з чого 630 було закордонних і 150 фільмів польської продукції. Зпоміж закордонних фільмів переглянуто 483 фільмів американських, 17 англійських, 26 австрійських, 9 чеських, 29 французьких, 6 німецьких, 2 данські, 1 швейцарський, 7 італійських, 1 мадлярський, 16 советських, 2 японські, 1 палестинський і 30 фільмів місцевої продукції. До висвітлення не допустили 4 американських фільмів, 1 англійський, 1 чеський, 1 французький і 2 советські. Крім цього в 28 фільмах витяли деякі сцени. З фільмів польської продукції переслали до цензури 16 повнопрограмових фільмів, довжини 35,81 метрів і 135 малі фільми, з ч. за надатків, довжини 33,704 м. З цього числа заборонили висвітлювати дві фільми, довжини 505 м. Загалом переглянуто в тому бюрі 1,060,053 м. фільмової стрижки. Тому, що в цензурі фільмової стрижки беруть участь найменше 2 урядовці, на одного урядовця припадає річно понад пів мільона стрижки.

ДЛЯ КОГО Є СУСПІЛЬНА ОБЕЗПЕЧАЛІНЬ?

Бюрократизм, який панує тепер у Суспільній Обезпечальні в Польщі, переходить всякі можливі границі і викликає шораз більше негодування обзепечених. Що раз спробував користатися з лікарської допомоги, за яку платити обов'язково високу місячну вkladку, той зарікається раз на все мати діло з обезпечальнею, як і роганотичною обслуговкою, бюрократичною тяганиною та безконечним вичикуванням у хвості. До чого доводять нові практики у «реформованій» обезпечальні, свідчить сушений випадок, що склався в Ломброві. Хорий на серце робітник мусів кілька разів тягтися до обезпечальні, аж врешті звелили йому чекати у хвості на картку від лікарів. Чекав довго і таки не дочекався лікарської допомоги. Він захитався і напав на землю неживий. Цей випадок смерті в обезпечальні викликав страшне обурення в цілому місті.

БРУТАЛЬНІ СПОРТОВЦІ.

На гринч віденської спортової дружини «Нестраль» склався відчай копаного м'яча брутальні інциденти. Грачі одної дружини побили судю так важко, що його вивезли з поліції з полумозними кістками. Описав грачі забарикадувалися в кабінеті, і поліція мусила виступити з революційними в руках, шоби зробити порядок і спокій.

НІВІ ПІДДАЮТЬСЯ МІРОВОМУ СУДОВИ.

Італія й Етіопія погодилися, шоби їх спір був подагоджений при помочі мирового суду. Та ніхто не вірить, що так дійсно буде.

ЮГОСЛАВІЯ НЕЗАДОВОЛЕНА.

Італія й Франція стали тепер великими приятельками. А це болять Югославію, що глядять кривим оком на зрблення свого ворога Італії.

ЯЗВА КОПОТУ.

Сильний північно-західний вітер доніс уже хмару копоту до міста Джодж Сіті, Канзас. Як хмара приїшла до міста, в місті запанувала справжня нічна п'янка. Бура переважала всяку комунікацію. Навіть літаки, що вибрили влітати сюди, мусили вертатись. Серед Швеїде в околиці Ліндсборга ширяться реалігіна секта, що старається відвернути бурю копоту молитвами.

ХОТІЛИ ПОМАГАТИ ГРЕЦЬКИМ ПОЛІТЦЯМ.

Поліція в Залішках придержала двох кільканихатів молодиків, учнів зліва Варшави, що забрали родичам по кількості золотих і вилетіли до Румунії. Кажуть, що, довідавшись з газет про революцію в Греції, хотіли туди дістатися, шоби стати в рядях повстанців. Повідомлені родичі прибули до Залішків і забрали синів до дому.

ЗА НАПАДІВ НА ПОЛІЦІЮ.

В Станиславові арештовано Миколу Ясинського, якого поліція глядає від листопада м. р. Закладають йому атентат на постеруководного Кисія, який вилетів з нього злітати, який відвідав 4 роки в'язниці за напад на постеруководного Громадзу в Долині, яко го тоді вбито.

РОДИННИЙ ГОЛОС У ФРАНЦІЇ.

Комісія для справ виборчої організації у французькому парламенті заявила за те, з. р. водинний голос, який мають додатовко виборці, що мають бодіе трох малолітніх дітей. Динне настільки, що жінки у Франції не мають діла виборчого права.

ЖИДИ В НІМЕЧЧИНІ.

Німецький статистичний уряд оголосив дані про число Жидів, що живуть тепер у Німеччині. В 1933 р. було там коло пів мільона Жидів, тепер це число зменшилося на 65 тисяч осіб.

КАНІБАЛІЗМ НА ГВІНЕІ.

З Нової Гвінеї прикодають вістки про нове оживлення робітничих атаків племені Діне, що нападальці, на оселі інших спокійних племен і нищать їхній добутток, при чому управляют канібалізмом. Недавно орда Памуви перейшла ріку Джигулі і в місцевості Амк на одних нідерландської колоніальної ввади вхопила шістьох молодих тубильців. Одного хлопця зараз убили і при ріжних церемоніях з'їли. Влада була заслаба, шоби виступити до боротьби з канібалізмом і приборкати їх дикі звичі. Подібна подія склалася біля Тангмерга над Джигулі. Нідерландська влада приготувала карну експедицію проти канібалів.

НЕЧУВАНА БУЧА В МІСЬКІЙ РАДІ.

В Лодзі на бюджетному засіданні міської ради прийшла до небувалої бучі, яку викликали ендеки. Коли комісар Воевудський не допустив до відчитання внесення ендецьких радних, шоби усунути Жидів з лодзького магістрату, ендецькі радні зчинили бурхливую демонстрацію, так, що комісар Воевудський грозив декому викиненням зі сали. Авантюри повторилися при внесенні ендеків про обниження податків над нерухомих. Стривнувши з опозицією, радний адв. Ковальський почав лаяти противників найобразливішими словами. Образжені радні відповіли криками і дошками, якими почали кидати в напрямі Ковальського. Між обомі таборами вивязалася завзята бійка, серед якої падали поліцейські й удари на всі боки. До загальної бійки прилучилася гаєрня і сая представляла жалюгідні сцени, яких позавдавав би неонин режисер індійських фільмів. Врешті комісар перервав засідання.

ВОВКИ НА БУКОВИНІ.

У зв'язку з останніми сніговими опадами появились в повіті Кімпольонг великі стади вовків. У місцевості Супляне поліційна стежа знайшла останки тіла жінки і дитини. Показалося, що вовки напали на зарібицю Марію Калеску, яка верталася з 2-літнього дитиною, і пожерли.

З ВИЛАМИ НА ЕКЗЕКУТОРА.

До села Білки Шляхотської, пов. Львів, прийшов перед кількома місяцями ексектор скарбового уряду з Львова, Мазуркевич, шоби перевести фантування у господаря Яна Ярого. В часі урядування Ярий кинувся з вилами на Мазуркевича і разом з цілою родиною почав кричати. Збіглося майже ціле село і поставалося супроти ексектора так грізно, що він перервав свою роботу. За те 11 селян з того села станули на днях перед львівським судом, який засудив їх на ріжні карні від 3 до 8 місяців з припиненням.

КОЛЕКТИВНЕ БОЖЕВІЛЛЯ

В мальєвому селі коло Тортона (Італія) трапився ріжкий випадок колективного бажєвілля. Рівночасно зійшла з ума селянська родина: батько, мати, два дорослі сини і донька. Доньку залишив її муж і божєвілля родина ста жалуватися судіам на переслідування «злих духів». Знайшлася старуха, що порадила розбити в домі всі шоби, зеркала й обстоновою, а протім уже нечестива сила наленою залишити цей дім! За кілька днів кінь, що ним хотів їхати батько до родини до міста, чомусь сподобався і піднав світами. Родина вирішила, що духи її не залишають і що треба сповнити раду старухи. Вечором заперли двері і стали бурити власний дім. Надвір було чоті дикі, проразали крики. З вікон летіли розбиті столи, крики, лавки і ліжка. Суєтала закипала поліпшо. Вона сіло-ло вийшла між божєвіллям. Ті стрінули й градом склянок, тарелів і горнят. Треба було вкати плахт безпеки. В шпиталі хвороба цілої родини це більше погіршила.

ПІДДЕРЖУЮЧИ МОСКВОФІЛІВ, ПОЛЬЩА ПРОДОВЖУЄ ДАВНІЮ ЦАРСЬКУ ПОЛІТИКУ

ВАРШАВА (Польща). — Так пише польський журналіст Леон Васілевський зприводу мови калєндаря «Общества ім. Качковського» на рік 1935. Автор стверджує, що після світової війни й української визвольної війни москвофільство, оте галіцьке передвоєнне, піддержуване царськими рублями, цілком щезло. І здавалось, пише далі Васілевський, що «позбавлене всякого ідейного і матеріального ґрунту щезне остаточно з поверхні політичного життя як повна ісієніція. Тимчасом показалося, що уклад відносин у відноженні Польщі дозволив йому відродитись і розпочати нове життя, якщо це можна назвати життям». Офіційну Росію, каже автор далі, заступили тепер російські організації, що вважають Українців за «ренегатів», «зрадників», «запруданців», «Кайнів» і т. д. А все це піддержує польський уряд. Тим чим-но піддержує уряд на українських землях під Польщею при помочі тих російських організацій мовний хаос, використовуючи горстку російської інтелігенції, що залишилася з царських часів, до повалення сили Українців. Та кінчить Васілевський, нема сумніву, що свідомість українських мас знищить той штучний рух, той штучно з трудом збудований «російський» табір. І не поможе тут навіть ті «посібники», що їх «російські» круги дістають від польського уряду.

ВІДКРИЛИ ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКА З ІНТЕРНАЦІОНАЛОМ І ЧЕРВОНИМ ПРАПОРОМ.

ХАРКІВ. — У понеділок, 25-го березня, відбулося в Харкові святочне відкриття пам'ятника Т. Шевченка, долота різьбара Манізера. Пам'ятник відслонив в імені уряду Затонський. В хвилі відслонення оркестра військового залоги Харкова відіграє на інтернаціонал, а потім хор з 700 осіб під управою диригента харківської опери; Арнольда Маргуліна, відспівав «Заповіт». У своїй промові Затонський вихвалявав перемоги большевизму і зобутки советської України, яка, є мовляв, заборомом СССР. Говорив теж, що вороги не дримають і підгоговають інтервенцію.

Серед 16 фігур, що окружують пам'ятник Шевченка, перша фігура це «Катерина», що є образом селянки-крпачки. Далі йдуть інші персонажі творів Шевченка, а закінчують, як читаємо в «Комсомольській Правді», «повні радості й бажьорости фігури колгоспника, робітника і молодої комсомолки, що тримають високо червоний прапор Советів».

ПОЛЬСЬКІ КРИВАІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ НІМЦІВ.

ВАРШАВА. — В Данцигу, Гдині й по багатьох малих оселях т. зв. «польського коридора», що його забрано Німеччині, відбуваються численні протинімецькі демонстрації. Одного наїста побито так сильно, що він помер від ран у шпиталі в Гдині.

Польське населення каже, що як Польща заклучила договір з Німеччиною, то Німці в Данцигу піднесли голову і почали на всі лади переслідувати Поляків. Давніше Німці нарікали на такі переслідування, а тепер роблять це Поляки. Підчас демонстрацій Поляки називали Німців «псами», «Заряджено бойкот тїх батьків-Поляків, що посилають дітей до німецьких шкіл».

НА ШЛЕСЬКУ ТЕЖ ВИСТУПАЮТЬ ПОЛЯКИ ПРОТИ НІМЦІВ.

ВАРШАВА. — Доносять з ріжних місцевостей на Шлеську, що там Поляки повбивали вікна німецьким бізнесменам, називали Німців «свинями» та розпочали бойкот німецьких шкіл.

НЕ БУДЕ НОВОЇ АНТАНТИ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Франції таки не вдалося втягнути Англію до тісного союзу трох держав: Франції, Англії й Італії. Союз тактич мав мати протинімецький характер.

БОЯТЬСЯ ЗРОБНЕННЯ НІМЕЧЧИНИ.

ПАРІЖ. — Франція ввпнеє, що в скорому часі Німеччина буде узброєна до цієї міри, що перевищить щодо цього всі інші держави разом узяті.

ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ СЕБЕ ПЕРЕД АТАКАМИ З ЛІТАКІВ.

ЖЕНЕВА. — По всіх закутках відбуваються тамешні переговори між представниками ріжних держав у справі заклучення договорів щодо спільної обороти перед атаками літаків. Іде про те, шоби не нарушувати нейтральності при летунській обороні. Бо, наприклад, Совети, нападени літаками з боку Німеччини, оборонюючи себе, мусилиб нарушувати нейтральні батійські держави. Кажуть, що цілком певно приїде в Женеві до порозуміння щодо цього між багатьма державами, бо тут усі вони однаково заінтересовані.

ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

„Басути!“ — крикнув майор Гвайт. „Це остерога для нас! Ормане! Вони нас не хочуть!“ Орман буркнув: „Це мене не обходить! Я їм покажу!“ Ронда да звернулася до Гвайта та спиталася спокійно: „Чи воїни далі будуть нас вбивати так?“ Я буюся, що воїни там думати робити. Стріляти не

**В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХА-
ТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС „СВОБОДА”.**